

Лизунова О.М., д.е.н., професор кафедри менеджменту,
Лизунова А.Д., студентка,
Індустріальний інститут ДВНЗ «ДонНТУ», м.Покровськ, Україна
Київський національний економічний університет, м.Київ, Україна

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ПРИ СТРАТЕГІЧНОМУ УПРАВЛІННІ

Анотація. Розглянуто проблему ефективного управління промисловими підприємствами. Проаналізовано поняття, категорії, умови та фактори підвищення результативності діяльності. Відображені причини необхідності розробки стратегії діяльності для промислового підприємства в сучасних умовах господарювання.

Ключові слова: потенціал підприємства, технологія управління, результативність, максимізація прибутку, стратегія діяльності, показники ефективності роботи.

Проблема ефективного управління промисловим підприємством у теперішній час набуває особливої актуальності оскільки наслідки невірної обраної стратегії і тактичної діяльності підприємства в умовах висококонкурентного середовища стають критичними та загрожують його існуванню. Стратегія діяльності підприємства визначає основні пріоритети його розвитку, можливості та ризики, які пов'язані із зовнішньою кон'юнктурою та внутрішньоорганізаційними процесами. Вона сприяє формуванню довгострокової конкурентної переваги, що визначає позиції підприємства в умовах жорсткої конкурентної боротьби. Таким чином, дослідження проблеми забезпечення ефективності роботи підприємства при стратегічному управлінні є досить актуальним.

Метою дослідження є виявлення шляхів підвищення ефективності роботи підприємства шляхом удосконалення стратегічного управління.

На сьогоднішній день, об'єктивною необхідністю є зменшення ризику прийняття невірних стратегічних рішень шляхом переходу на наукові методи управління, широке застосування досвіду провідних технологій управління.

Промислові підприємства є відкритими економічними системами, орієнтованими на ринок, вони змушені постійно адаптуватися до мінливих вимог учасників ринку. Результати їх функціонування пов'язані й взаємообумовлені через взаємодію факторів, що впливають на рівень ефективності їх діяльності. При цьому необхідна результативність їх взаємодії буде визначатися реалізацією принципу дотримання економічних інтересів, що забезпечить збалансовану систему факторів при стратегічному управлінні [1].

Сучасні умови господарювання, що характеризуються нестабільним і динамічним зовнішнім середовищем, стрімкими технологічними змінами,

зростанням конкуренції, пред'являють вітчизняним промисловим підприємствам жорсткі вимоги щодо функціонування і сталого розвитку. Це призводить до необхідності впровадження ефективної системи стратегічного управління, яка визначає основні конкурентні переваги та пріоритети інноваційного розвитку промислового підприємства, можливості та ризики, пов'язані із зовнішньою кон'юктурою та внутрішньоорганізаційними процесами.

Добре розроблена стратегія не знайде свого втілення у практичну діяльність промислового підприємства без якісно розробленого механізму стратегічного управління. Розгляд понять, категорій, умов та факторів ефективного стратегічного управління промисловим підприємством довів, що саме стратегічні рішення, що відповідають зовнішнім та внутрішнім умовам функціонування підприємства та ринку є головним джерелом забезпечення його конкурентних переваг. Таким чином стратегічне управління – є необхідним компонентом розвитку підприємства та підвищення ефективності менеджменту і його основні аспекти потребують детального дослідження [2].

Промислові підприємства України функціонують в складних зовнішніх умовах господарювання, які пов'язані із нестабільністю фінансової ситуації на світових ринках та хибною економічною політикою нашої держави. Тому вони, розробляючи власні стратегії розвитку, повинні спрямовувати свої дії на укріплення фінансово-майнового стану та формування стратегічного потенціалу, здатного адаптуватися до несприятливих факторів зовнішнього середовища [3]. Більшість вітчизняних і зарубіжних дослідників схильні розглядати в якості головних факторів фінансової кризи параметри, що пов'язані з циклічним розвитком економіки і, насамперед, – перенакопичення фінансового капіталу, його віртуалізація і пов'язані з цим «піраміди» боргових зобов'язань і деривативів, що призвели переінвестування в окремих галузях економіки.

У сучасних ринкових умовах необхідність розробки стратегії на промислових підприємствах України визначається багатьма причинами, серед яких невизначеність майбутнього, ризики, координуюча роль плану та оптимізація екологічних наслідків, а також потреба у фінансових ресурсах. З метою побудови моделі формування стратегії промислового підприємства проаналізуємо фактори зовнішнього та внутрішнього оточення. Так фактори зовнішнього впливу доцільно поділяти на фактори макросередовища (економічні, політичні фактори та фактори державного регулювання), галузевого та конкурентного оточення підприємства.

Фактори внутрішнього впливу націлені на визначення ступеня відповідності майбутньої стратегії розвитку промислового підприємства і досягнення стратегічних цілей згідно з кожним функціональним напрямком діяльності: загального управління, економіки та фінансів, дослідження та технологічних розробок, виробництва, маркетингу та збуту, управління персоналом. Виокремлення та оцінка факторів зовнішнього середовища та

внутрішнього впливу дозволяє визначити процес формування стратегії промислового підприємства, обґрунтувати організаційно-економічні передумови розробки стратегії

Організаційно-управлінський метод дозволяє підвищити ефективність виробництва, посилити конкурентну позицію, знизити сукупні витрати.

В якості основних елементів механізму стратегічного управління промисловим підприємством слід розглядати: механізми управління інноваційним розвитком, механізм управління маркетинговим потенціалом та механізм управління процесом підвищення кваліфікації та перепідготовки співробітників промислового підприємства [4].

На ефективність функціонування та сталий розвиток промислових підприємств негативно впливає нестійкість темпів промислової динаміки, висока ресурсоемність виробництва, низький техніко-технологічний рівень та темпи оновлення виробничих потужностей, посилення техногенного навантаження на довкілля, тощо.

Реальне поліпшення ефективності діяльності повинне ґрунтуватися на більш досконалому керуванні. Складовою частиною формування механізму стратегічного управління підприємством служить систематизація факторів підвищення ефективності.

Бізнес-модель підприємства пов'язана з економічною складовою стратегії, оскільки вона призначена для забезпечення ефективності з погляду одержання прибутку.

Стратегічні рішення, що відповідають зовнішнім та внутрішнім умовам функціонування підприємства та ринку, є головним напрямком забезпечення ефективності діяльності підприємства, і, як наслідок, стратегічне управління – є необхідним компонентом розвитку підприємства та підвищення його прибутковості.

Список використаної літератури:

1. Макогон, Ю. В. Криза у світовій економіці: стратегічні пріоритети металургії України / Ю. В. Макогон, М. Г. Шпундра // Стратегічні пріоритети. – 2016. – № 1 (10). – С. 86 – 95. – (Соціально-економічна політика).
2. Лизунова О.М. Механізми управління енергетичною складовою в системі забезпечення ефективності металургійних підприємств. – Маріуполь: ПДТУ, 2017. – 168 с.
3. Богдан, Т. Етапи стратегічного управління та типові помилки при сучасному стратегічному управлінні в Україні : [економіка підприємства] / Т. Богдан // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка. – 2014. – № 104. – С. 35 – 37.
4. Журило, І. В. Сутність системи стратегічного управління та методика її впровадження на підприємстві [Електронний ресурс] / І. В. Журило // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні

науки : зб. наук. праць. – 2015. – Вип. 15. – Режим доступу:
http://nbuv.gov.ua/portal/natural/Npkntu_e/2009_15/stat_09/13.pdf.